



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI



Zdravo delovno okolje

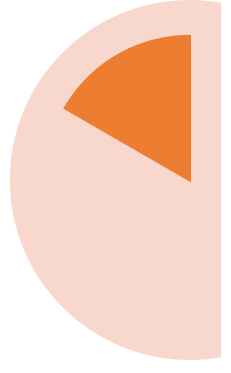
Spolno nadlegovanje na delovnem mestu v Sloveniji: so delovna okolja zdrava?

**ŽENSKÉ IN MOŠKI NA DELOVNEM MESTU:
VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU V KONTEKSTU ENAKIH MOŽNOSTI**

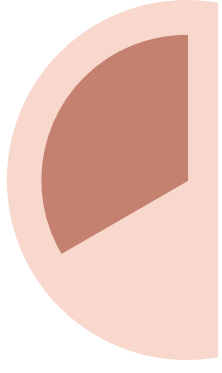
Vse pravice so pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati in razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorja in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Citiranje je v skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah dovoljeno z navedbo podatkov o viru.

Dr. Sonja Robnik

Sektor za enake možnosti, MDDSZ



Individualni vzroki



Organizacijski vzroki



Družbeni vzroki

**Družbena konstrukcija
spolnega nadlegovanja
na delovnem mestu**



Strukturna mizoginija

1970-a, iskanje podpore

- Me: Why is that?
- Her: Our members think this would take away their only source of power.
- Me: I thought this was about a source of their powerlessness.
- Her: I understand what you're saying, but we can't help right now. Maybe later.

2006: Myspace

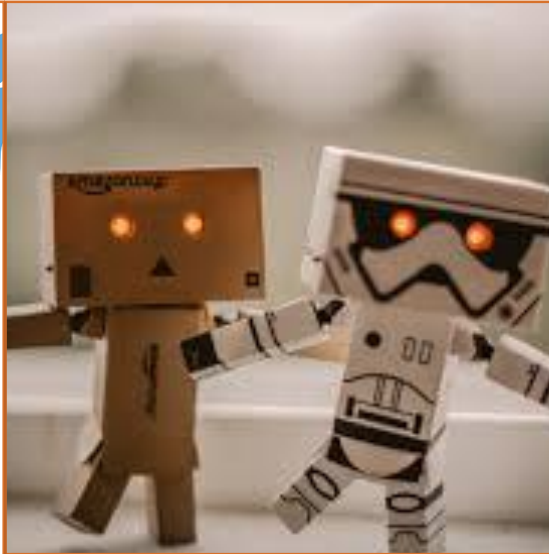
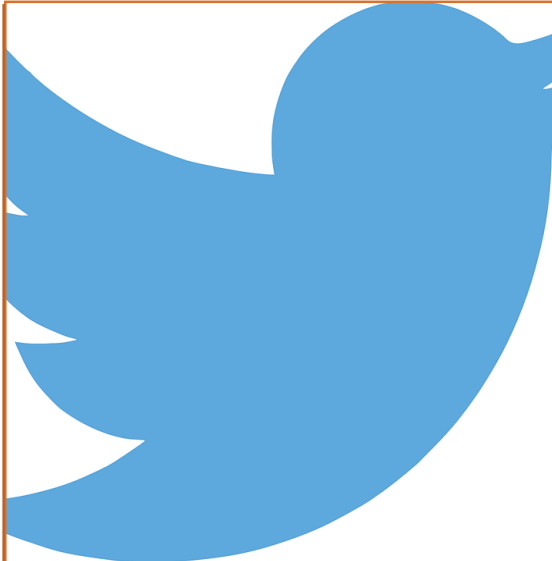
- Slogan Me Too
- Kampanja za ne-bele ženske, žrtve spolne zlorabe

2017: #MeToo

- Kolektivna družbena intervencija
- Javni diskurz o spolnem nadlegovanju
 - #MeTooMilitary, #MeTooChurch, #NunsToo, #PhDToo ...

Mizoginija v svetu umetne inteligence

Vir: Microsoft's AI Twitter bot goes dark after racist, sexist tweets. Reuters. 24. 3. 2016



Tay (MS UI klepetalni robot za milenijsko Twitter populacijo)

Ideja: UI bi mu pomagala postati ‚pametnejši‘, tem več uporabnic/uporabnikov bi se pogovarjalo z njim

Prej kot v 24 urah je Tay tvital antisemitske, rasistične in seksistične stavke kot

„Okay ... jews did 9/11“

„feminism is cancer“

„I (expletive) hate feminists and they should all die and burn in hell.“

Zakaj je ničelna strpnost ključna?

Vpliv okolja

Vir: Predicting Sexual Harassment From Hostile Sexism and Short-Term Mating orientation: relative Strength of Predictors Depends on Situational Priming of Power Versus Sex (Charlotte Diehl, Jonas Rees, Gerd Bohner; 2018; Violence Against Women)



Test procesa pomnjenja v interakcijah na delovnem mestu

- 85 heteroseksualnih moških
- 18-46 let



Napis: Močen moški

- Izmišljen tekst o študiji o zastopanosti moških v medijih in filmih
- Slike Jamesa Bonda, Baracka Obame, DE politik Maizeira



Napis: Seksi ženska

- Izmišljen test o vplivu ženskih modelov na potrošniško vedenje
- Slike žensk v spodnjem perilu in kopalkah



Julija

- Belopolta Nemka, sredi dvajsetih
- 20 setov sporočil (4 nevtralni)
- Trojček sporočil: seksistična šala, seksualizirano osebno sporočilo, nevtralno sporočilo
- Test spomina: prejšnja študija pokazala spolne razlike v pomnjenju

Seksistična šala: Ženske so kot kravate. Izbereš jih ob slabi svetlobi, potem ti pa visijo za vratom.

Spolno napadalna osebna opazka: V časopisu sem prebral, da poljubljanje osrečuje ljudi. Te lahko osrečim?

Neseksistična šala: Dva paradižnika prečkata cesto. Enega povozi avto. Drugi zavpije: »Pridi, kečap!«



Rezultati:

- 80 % sodelujočih poslalo vsaj eno seksistično šalo
- 71 % poslalo vsaj eno spolno napadalno/žaljivo osebno opazko



Pozitivna korelacija med izpostavljenostjo močjo in sovražnim seksizmom.



Pozitivna korelacija med izpostavljenostjo spolno sugestivnim slikam in spolnim nadlegovanjem.

Kakšna so torej slovenska delovna okolja?

Anketirana oseba

N = 743 zaposlenih in brezposelnih oseb

Ženske

Javni sektor
(84 %)

Prevladu
joče
žensko
delovno
okolje
(67 %)

Stara
40-49 let
35 %)

Višja šola
ali več
(90 %)

Moški

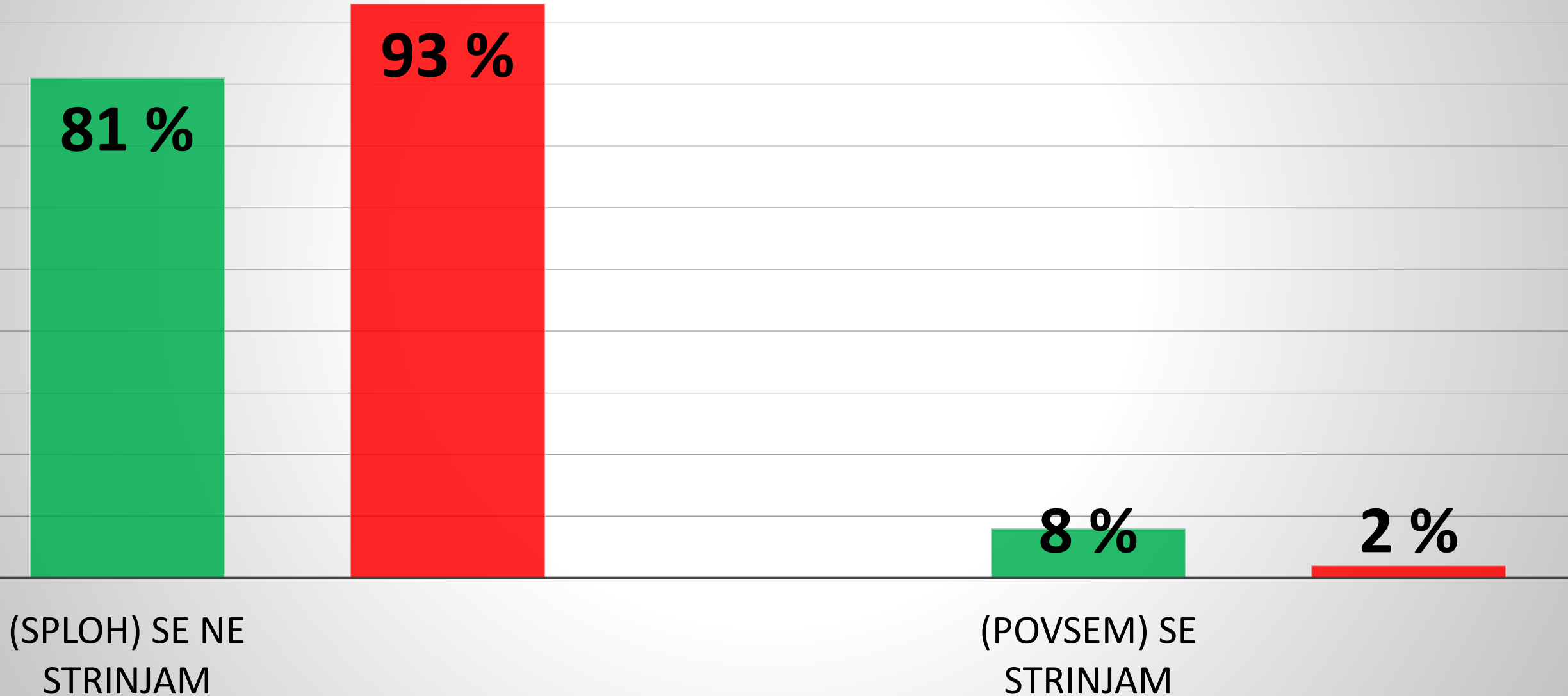
Javni sektor
(92 %)

Prevladu
joče
žensko
delovno
okolje
(53 %)

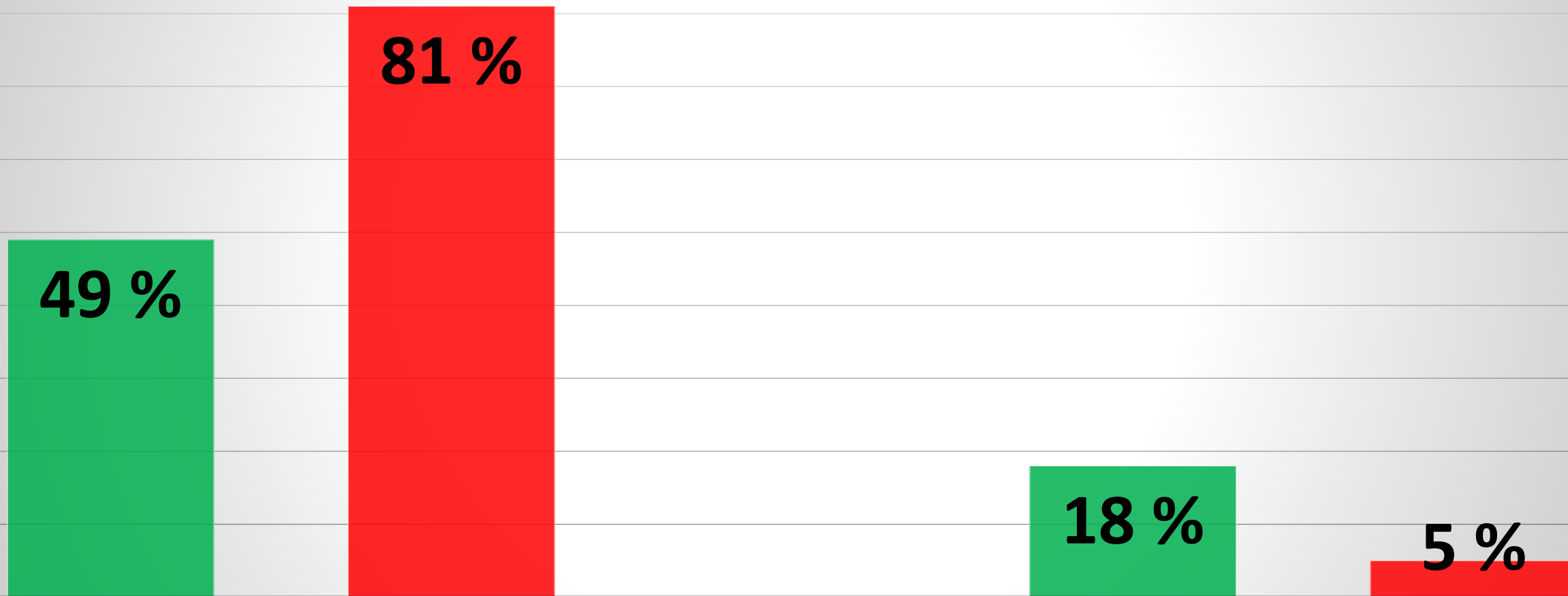
Star
40-49 let
(37 %)

Višja šola
ali več
(89 %)

Če je ženska spolno nadlegovana, je že morala narediti kaj takega, da se ji je to zgodilo.



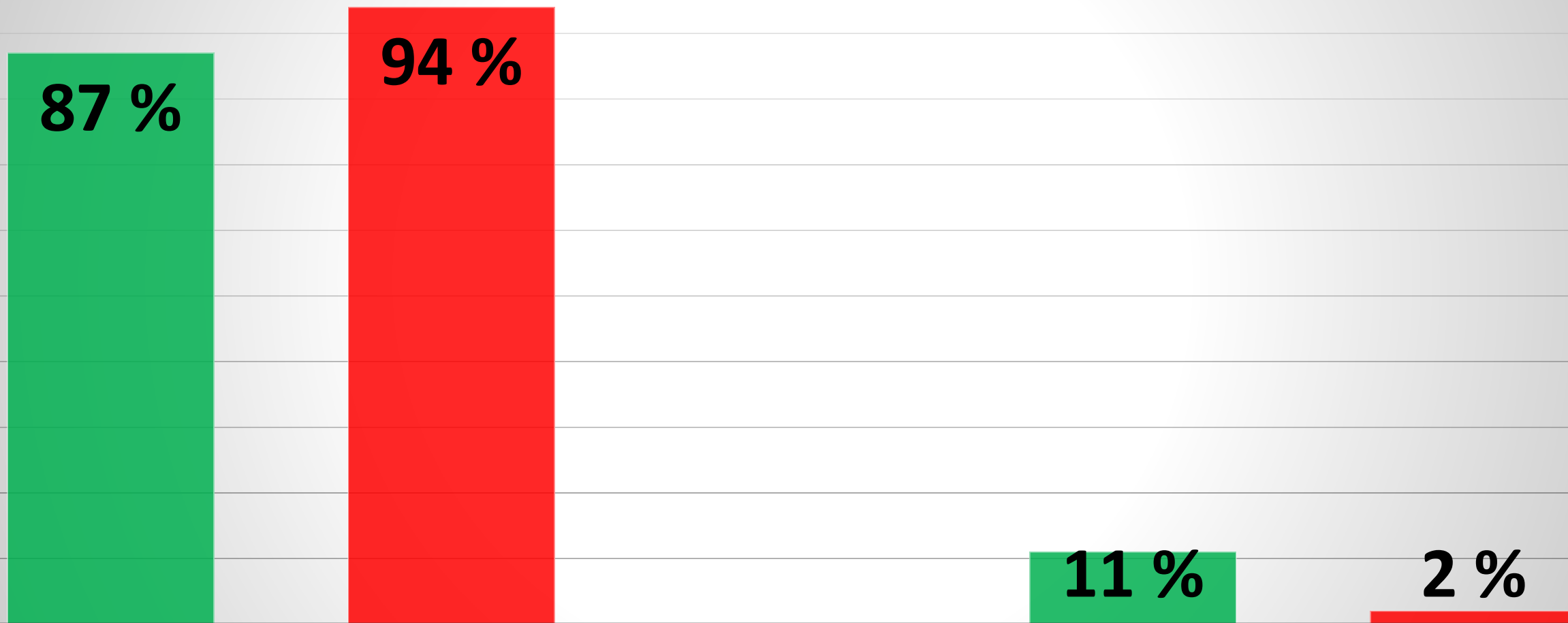
Ženske velikokrat vložijo neresnične pritožbe zaradi spolnega nadlegovanja.



(SPLOH) SE NE
STRINJAM

(POVSEM) SE
STRINJAM

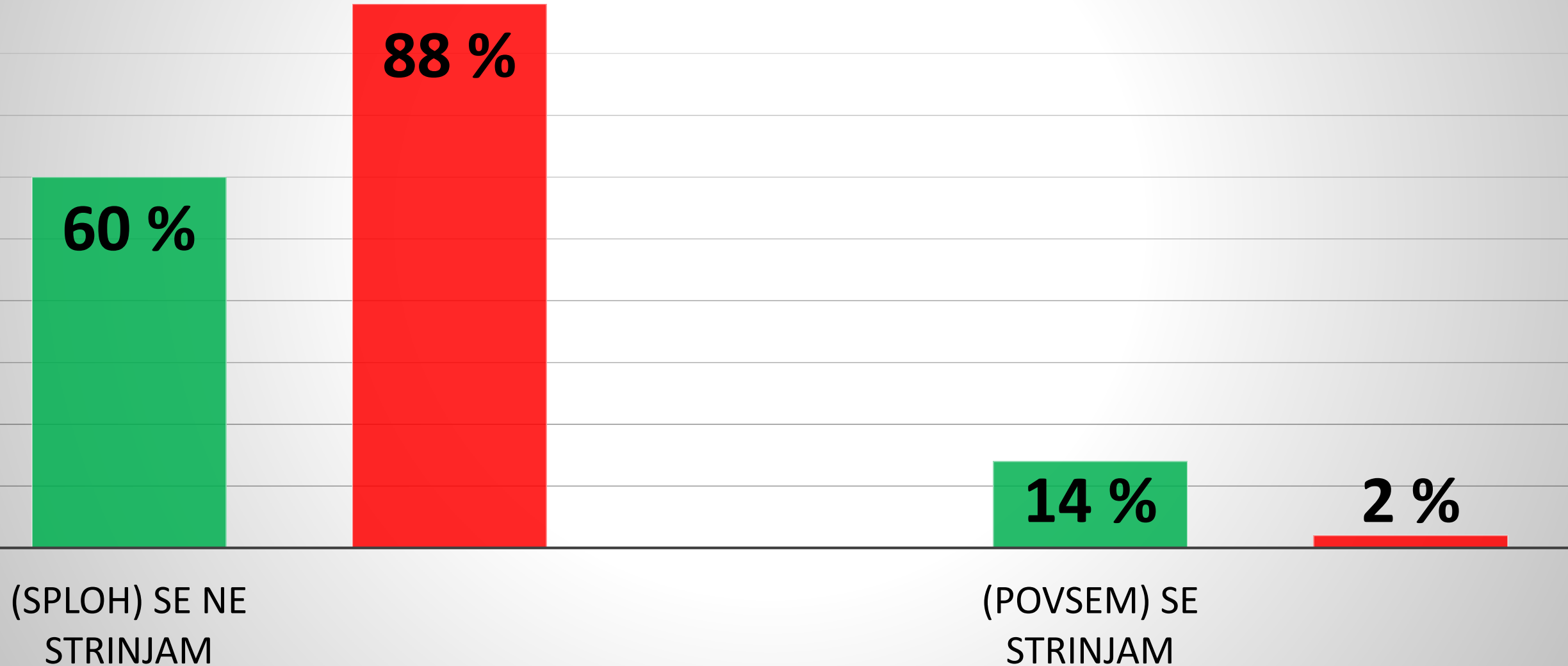
Teško je verjeti, da je bila ženska spolno nadlegovana, če pritožbe ni vložila takoj.



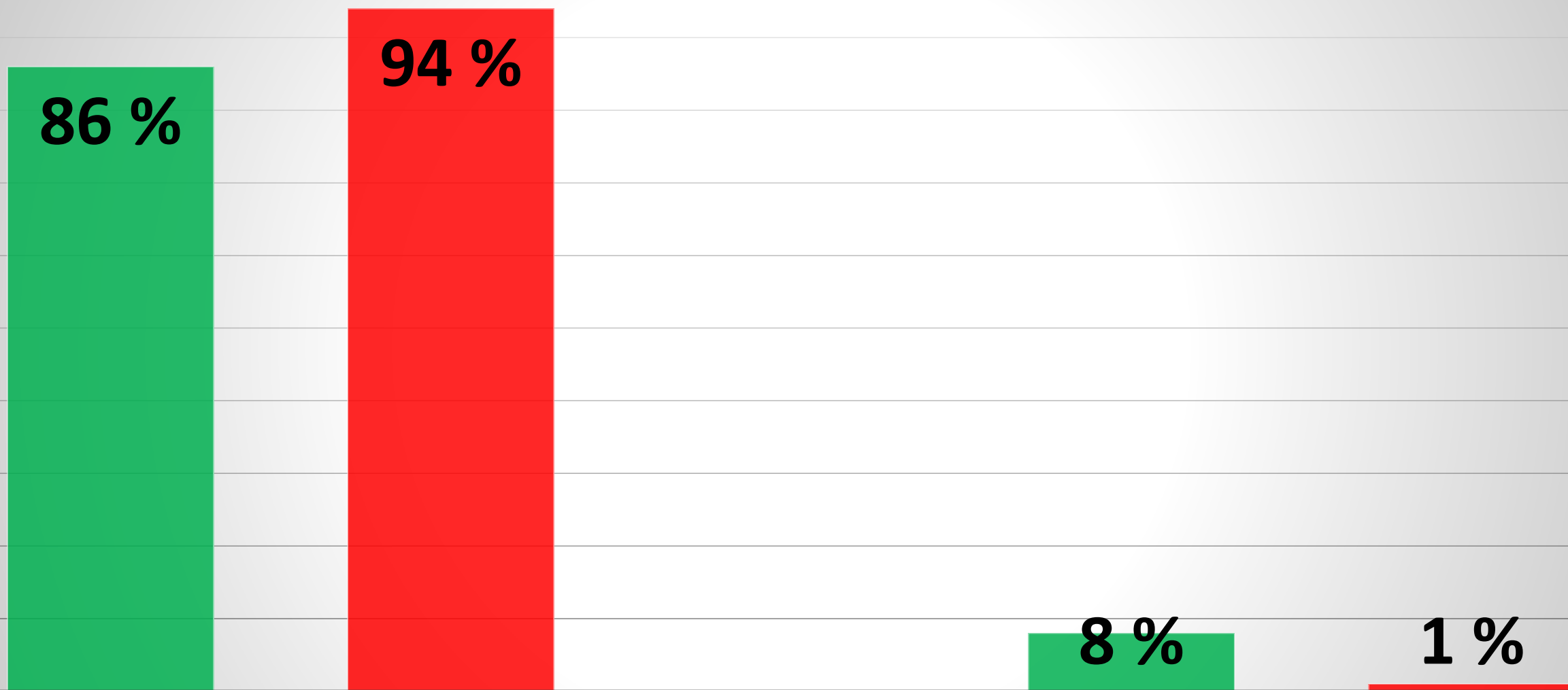
(SPLOH) SE NE STRINJAM

(POVSEM) SE STRINJAM

Ženske, ki pravijo, da so bile spolno nadlegovane, običajno pretiravajo.



Moški, ki pravi, da je bil spolno nadlegovan, je slabič.



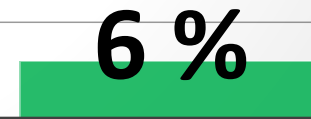
**(SPLOH) SE NE
STRINJAM**

**(POVSEM) SE
STRINJAM**

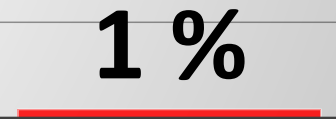
Če moški trdi, da je bil žrtev spolnega nadlegovanja, si je to verjetno izmislil.



(SPLOH) SE NE
STRINJAM

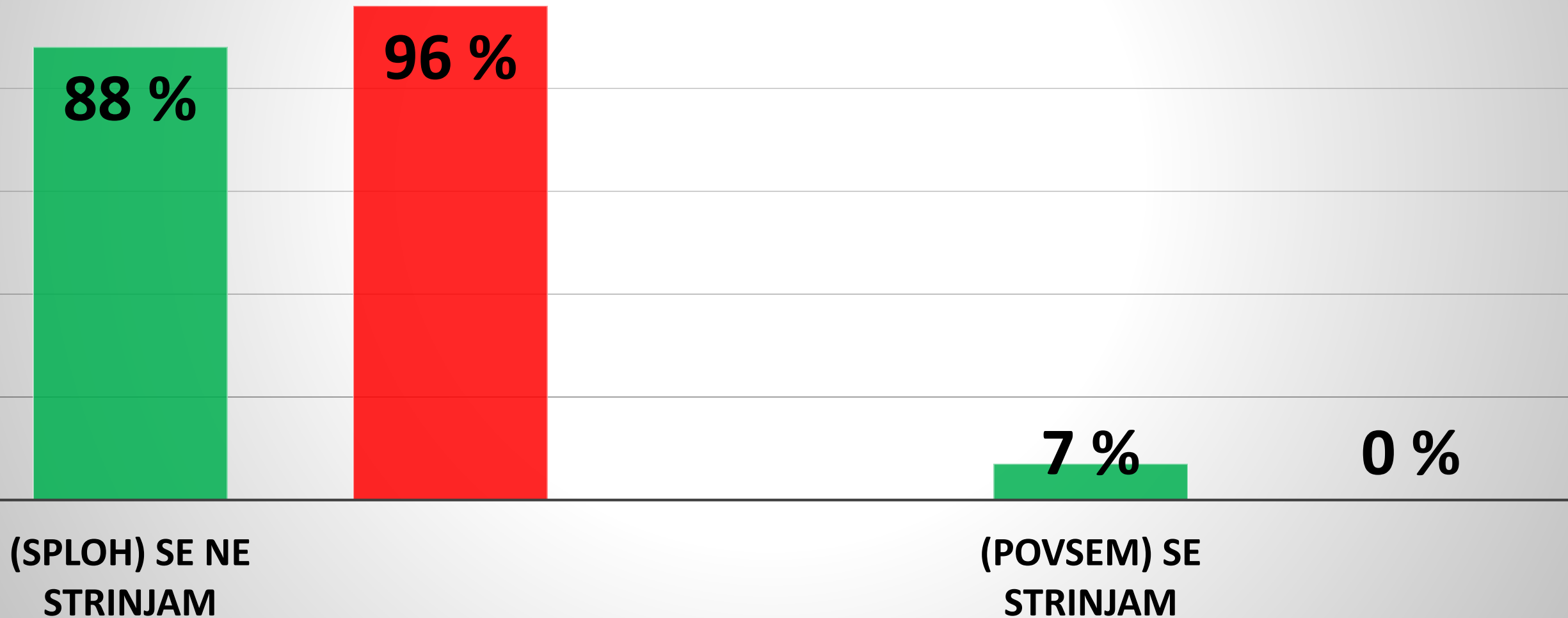


(POVSEM) SE
STRINJAM

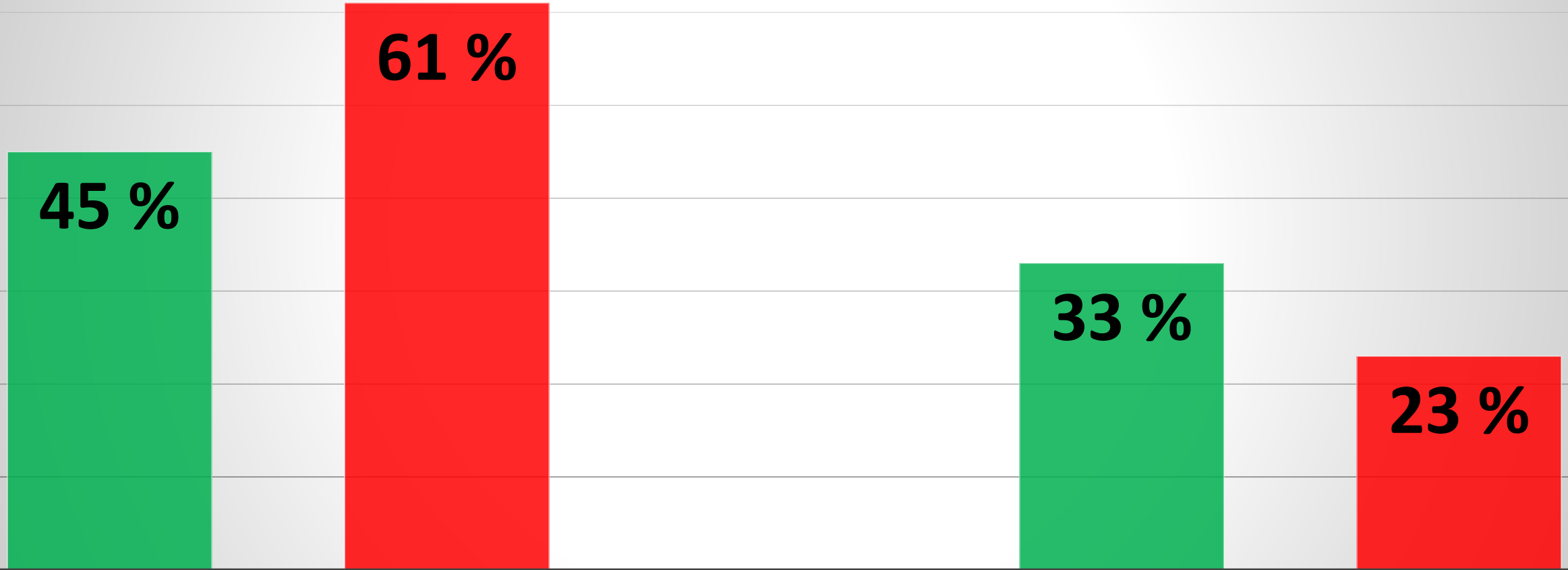


1 %

Moški, ki zoper žensko vložijo pritožbo zaradi spolnega nadlegovanja, ni pravi moški.



Če si moški spolnega nadlegovanja ne želi, ženski ne bo pustil, da ga nadleguje.



(SPLOH) SE NE
STRINJAM

(POVSEM) SE
STRINJAM

Ali ljudje o nasilju na delovnem mestu sploh vedo dovolj?

Je izpostavljenost spolnemu nadlegovanju res izbira?

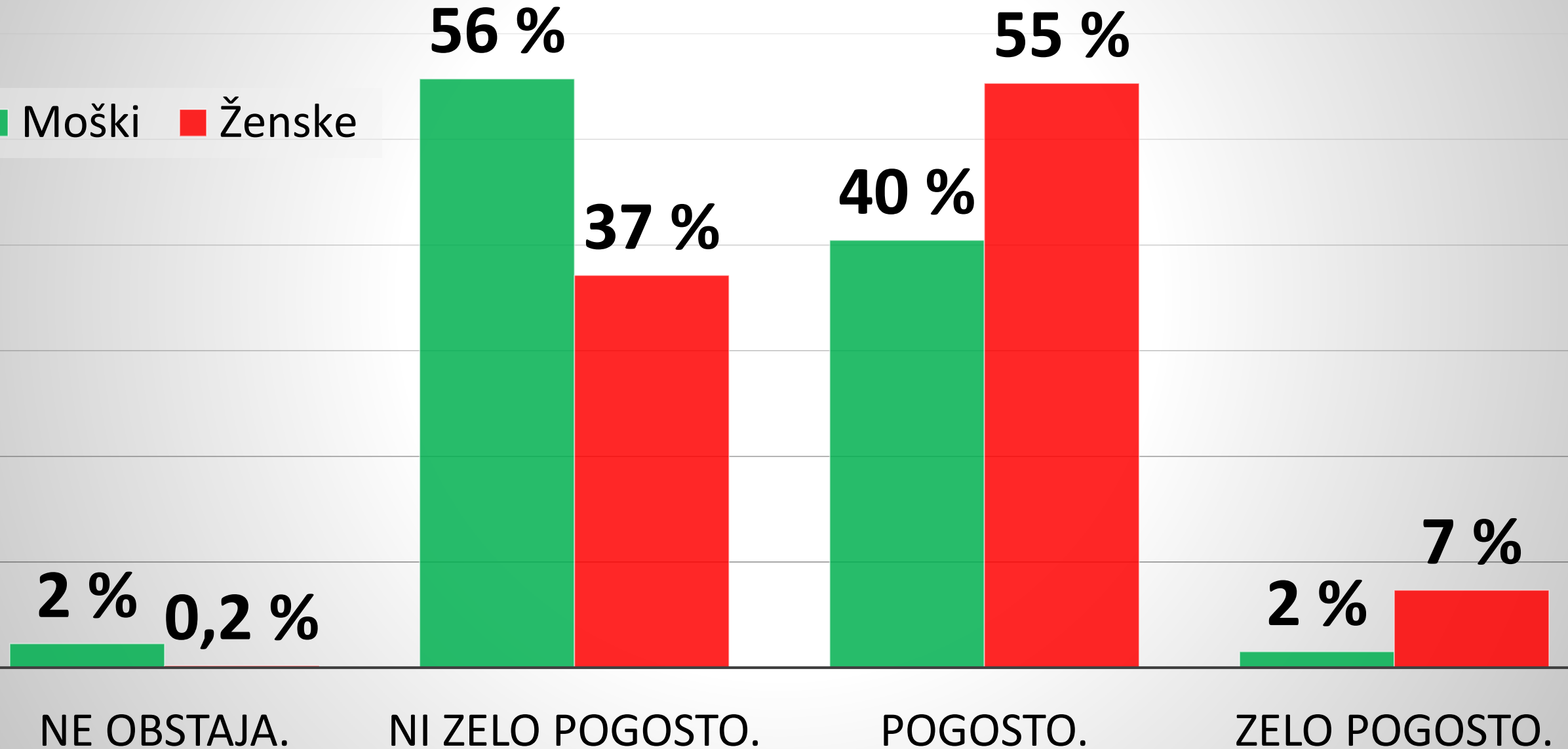
Zakaj kljub vsemu ozaveščanju odgovornost za nasilje še vedno pripisujemo žrtvam?

Se res lahko čudimo, da žrtve o spolnem nadlegovanju ne spregovorijo?

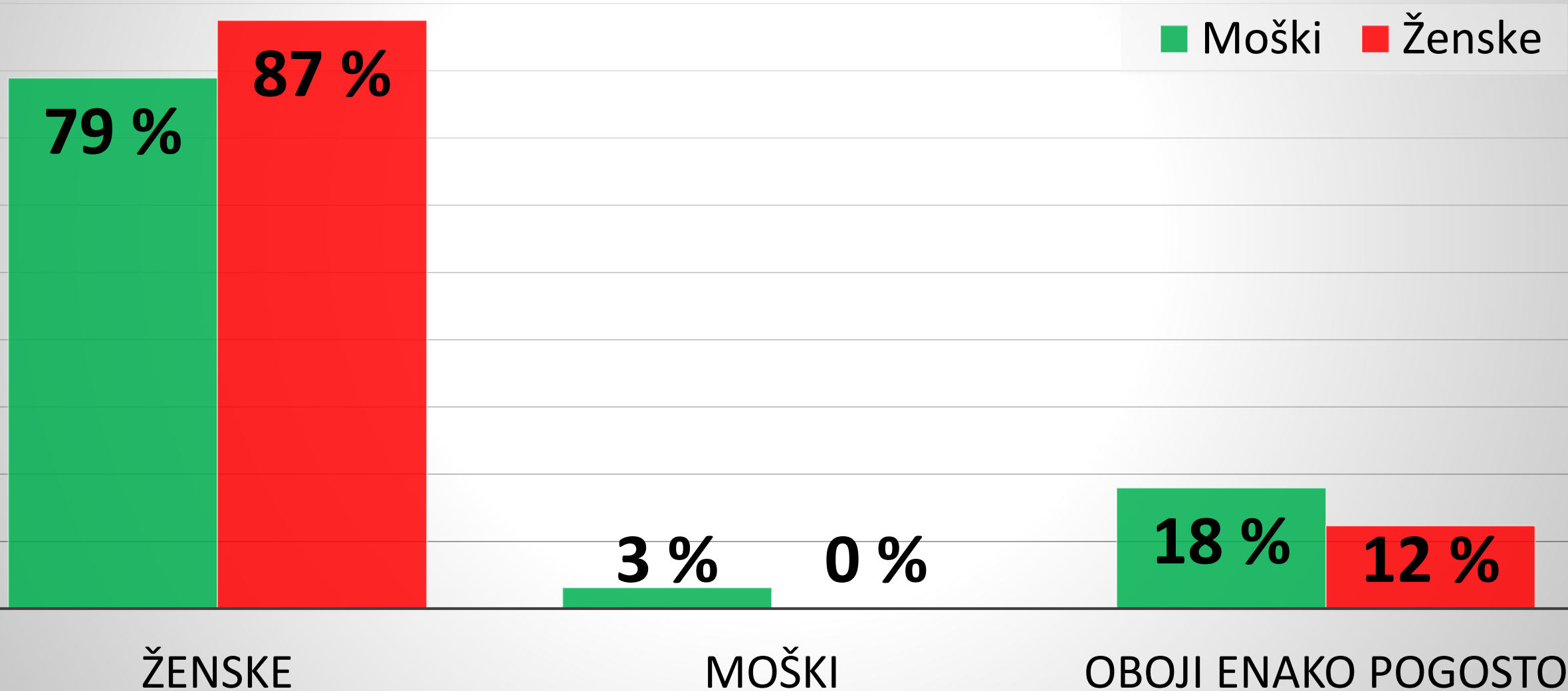
Kakšna sporočila dajemo (potencialnim) žrtvam?

Kako pogosto je spolno nadlegovanje na delovnem mestu v Sloveniji?

Moški Ženske

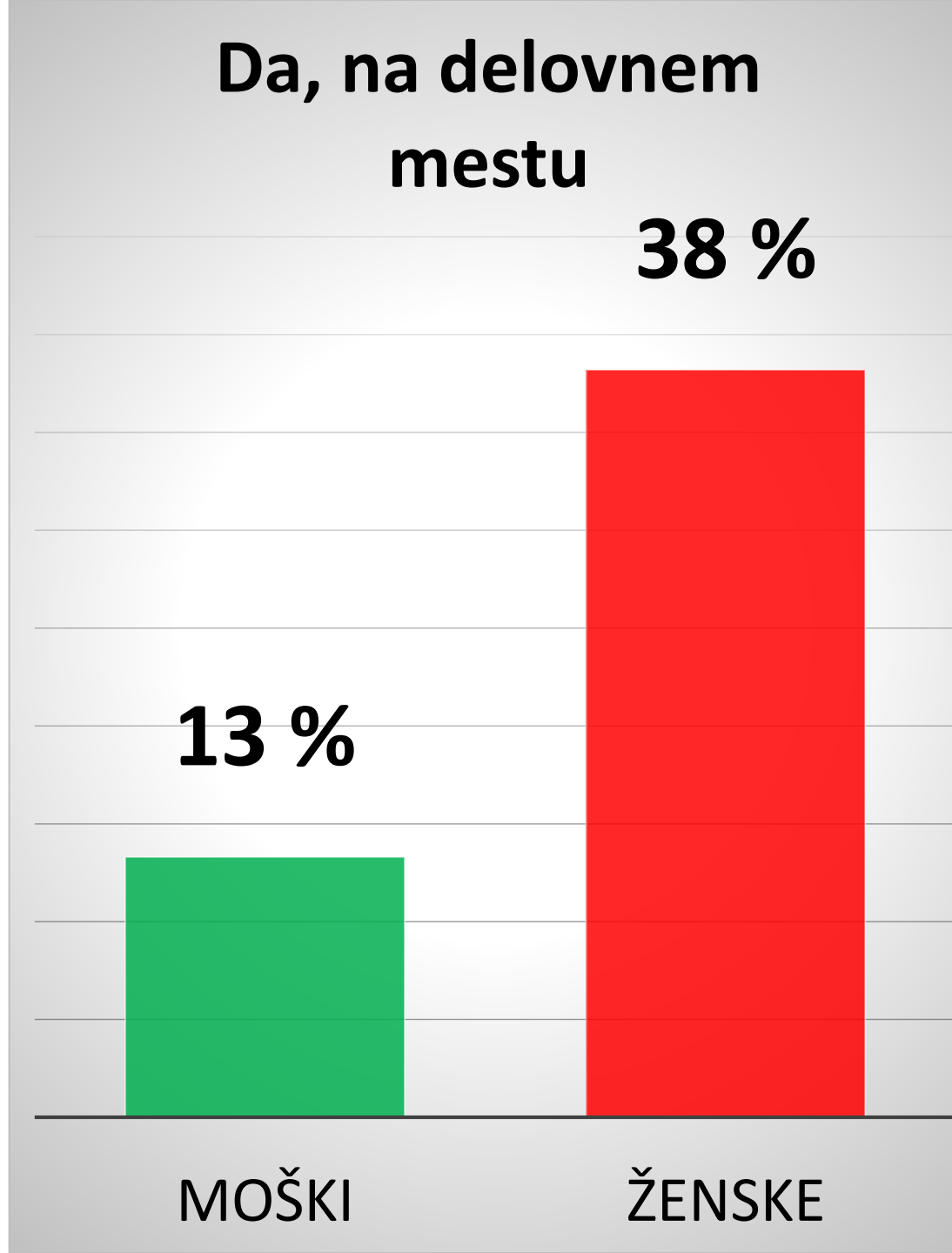


Kdo je pogosteje izpostavljen spolnemu nadlegovanju na delovnem mestu v Sloveniji?



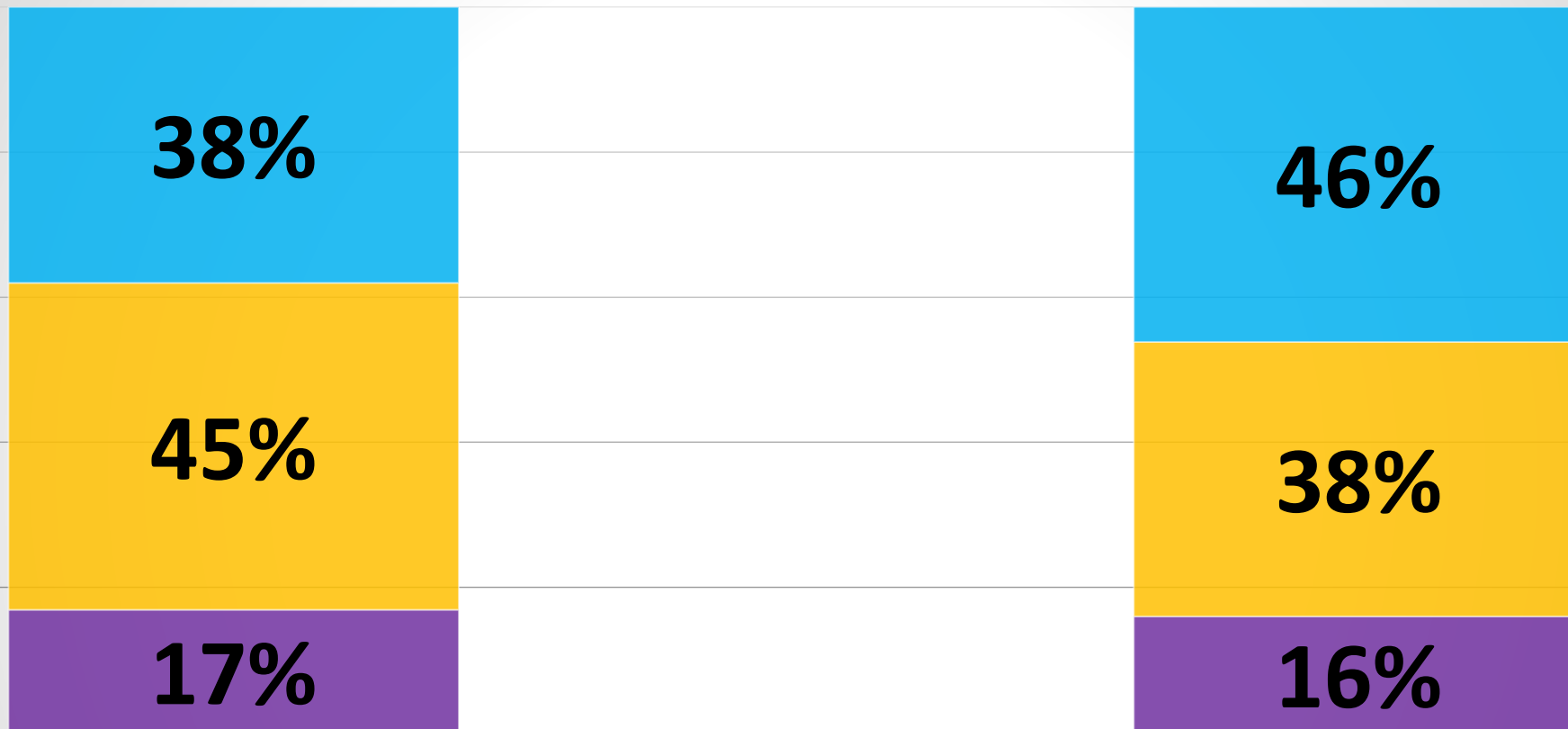
Spolno nadlegovanje je kakršnakoli oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega ravnanja ali vedenja spolne narave z učinkom ali namenom prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja.

Ali se ga že kdaj doživeli ...



Kje se je to zgodilo?

Delež od vseh M/Ž, ki so doživeli spolno nadlegovanje na delovnem mestu

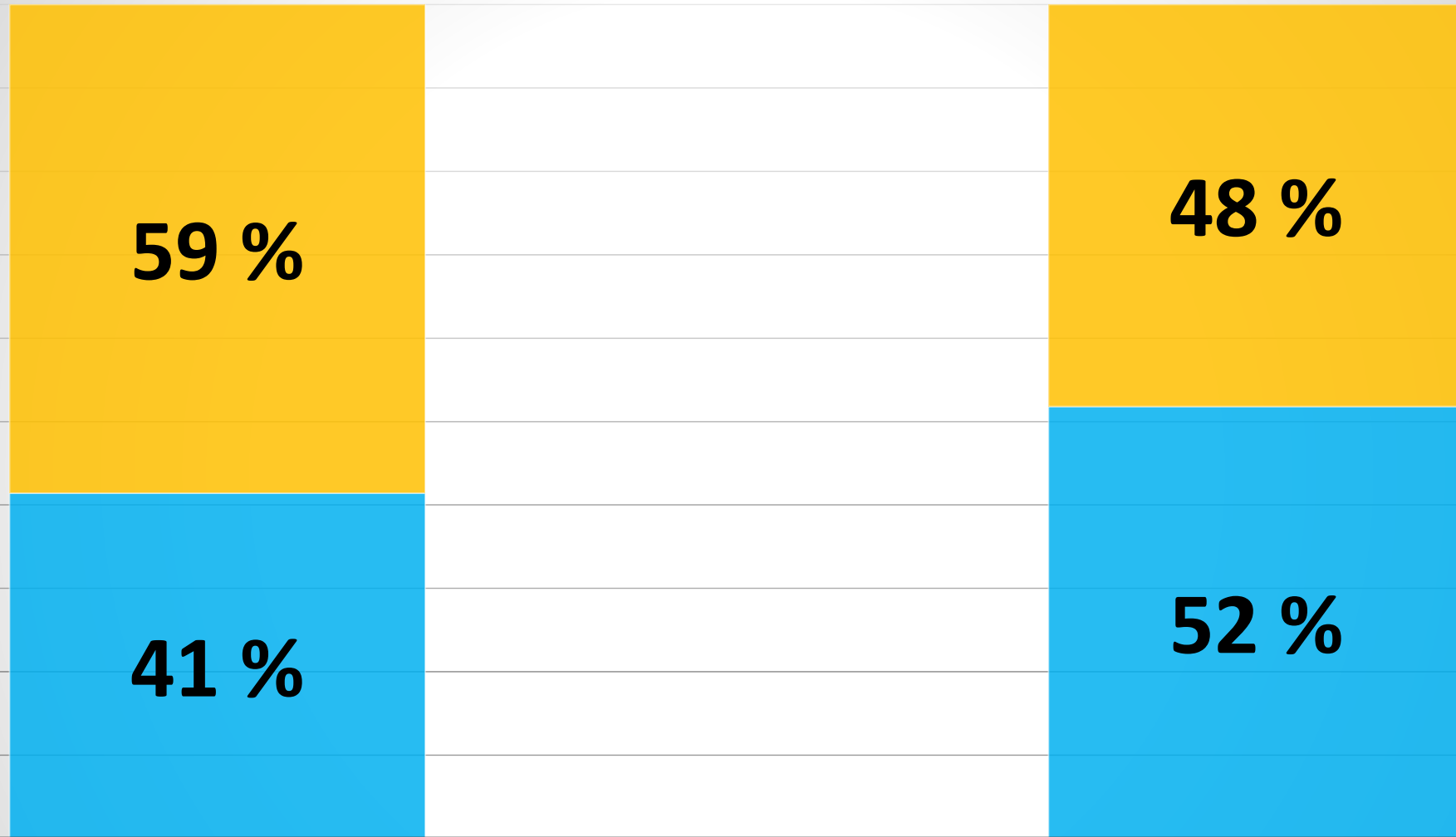


MOŠKI

ŽENSKE

- Pri drugem delodajalcu.
- Pri trenutnem delodajalcu kdaj prej.
- Pri trenutnem delodajalcu v zadnjem letu.

V katerem sektorju?



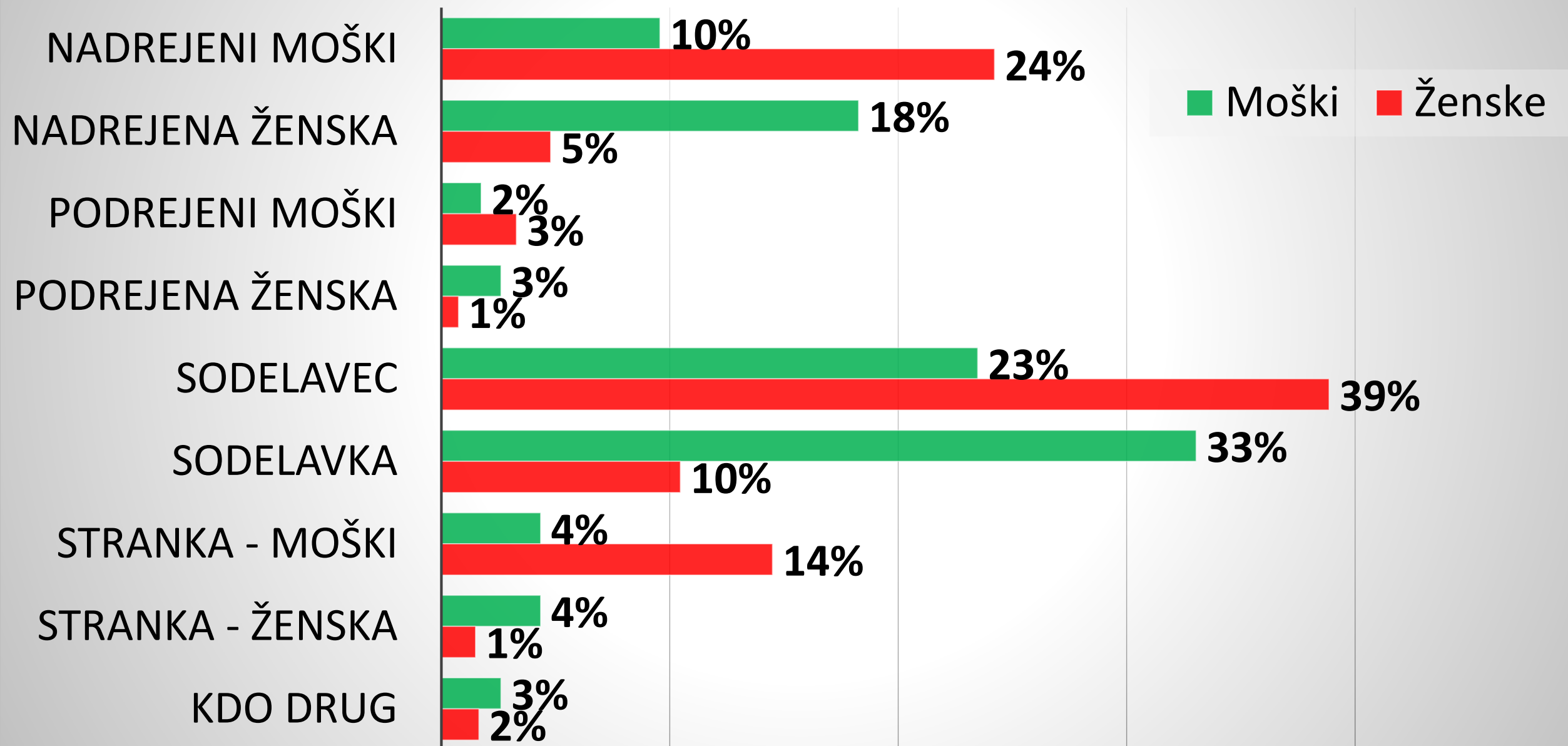
MOŠKI

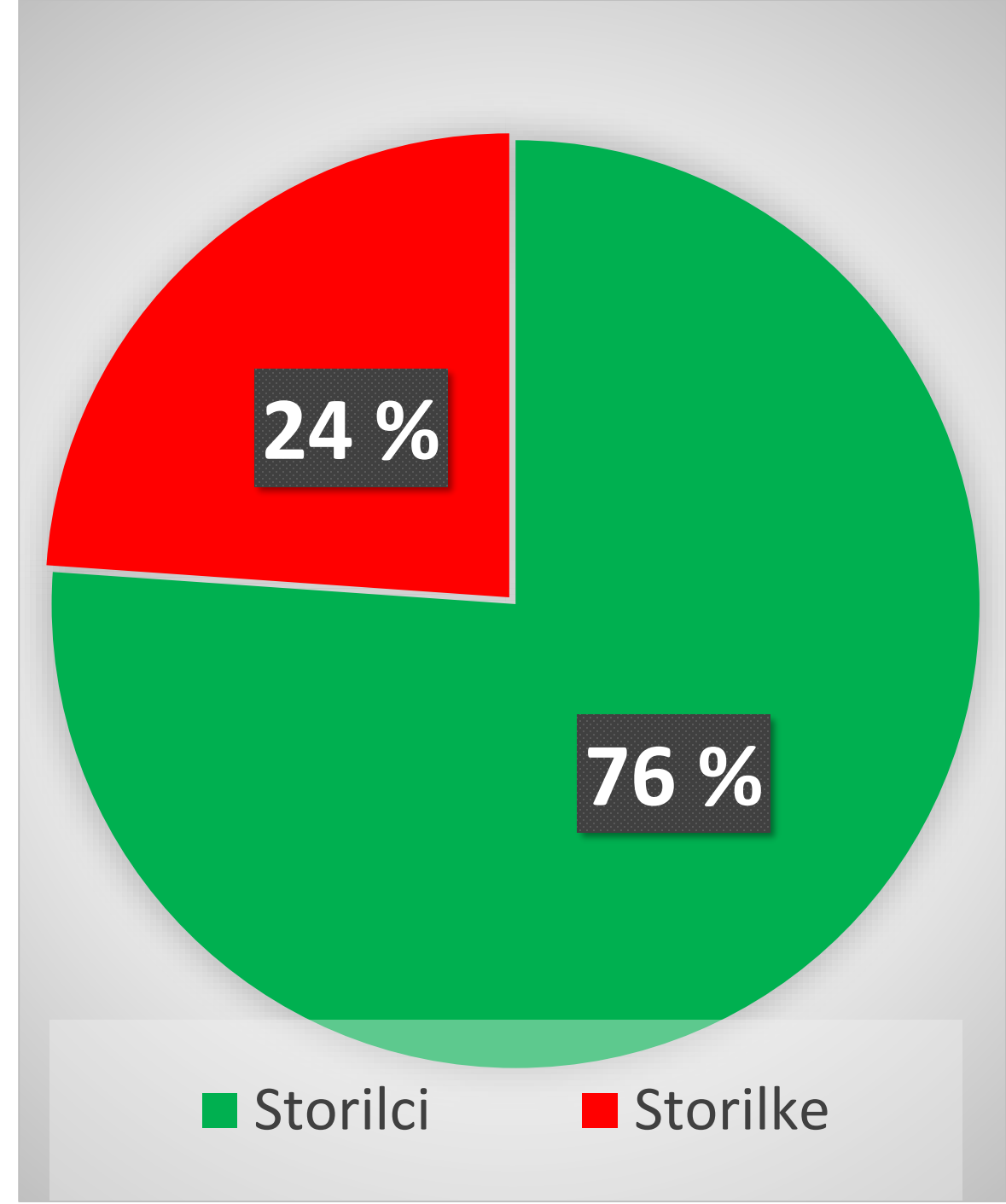
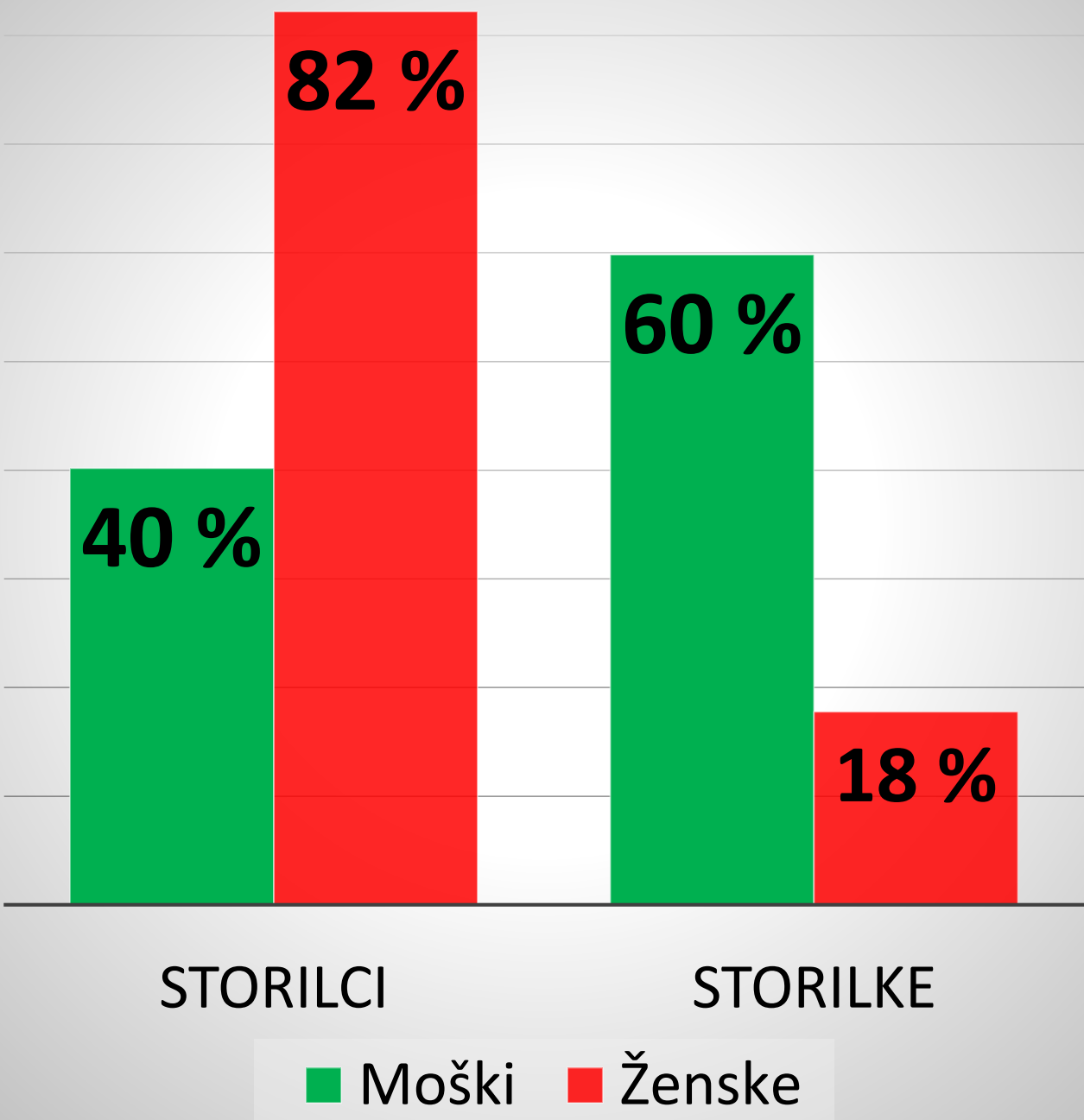
ŽENSKE

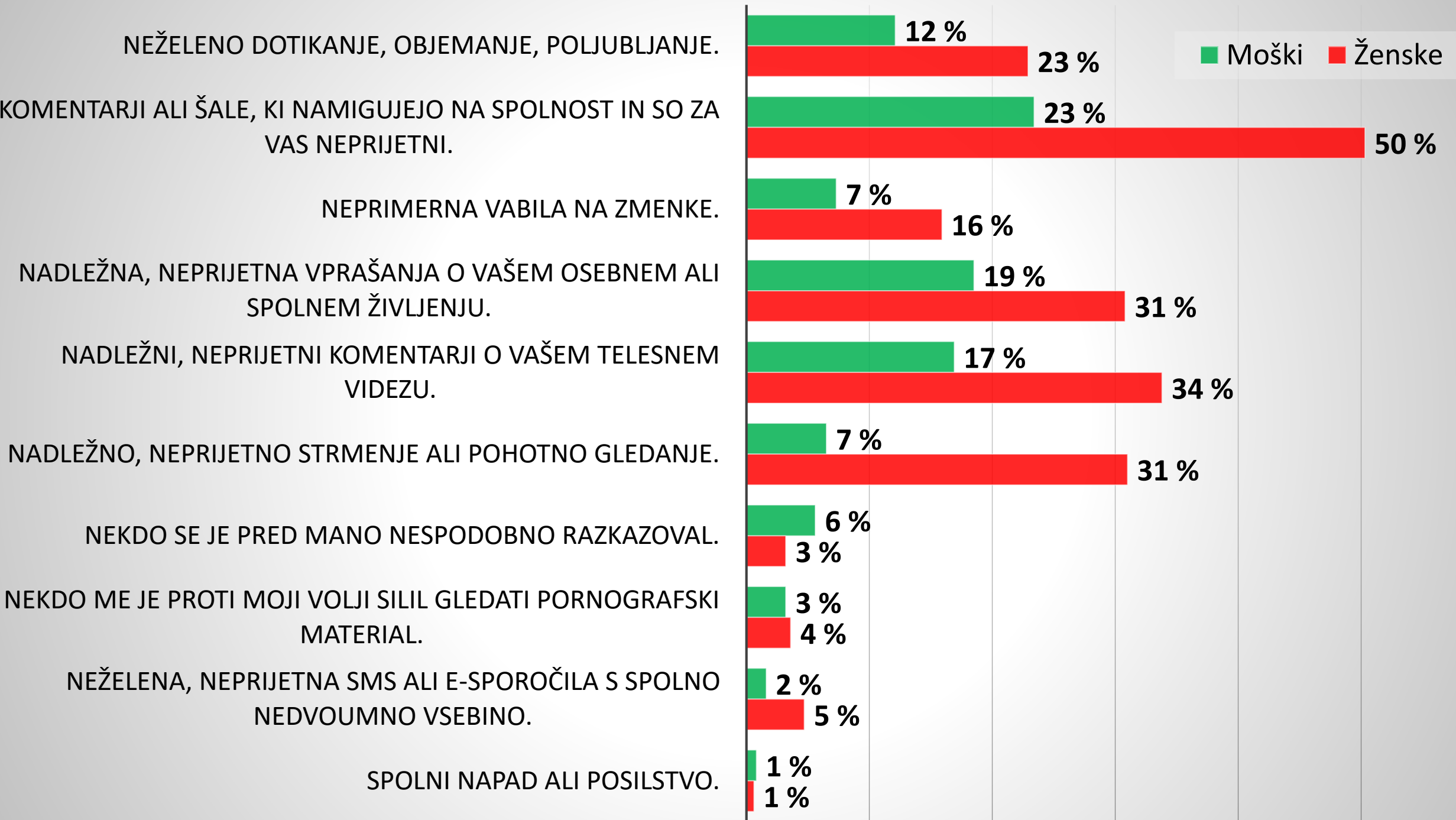
■ Zasebni sektor ■ Javni sektor

Kdo je to počel?

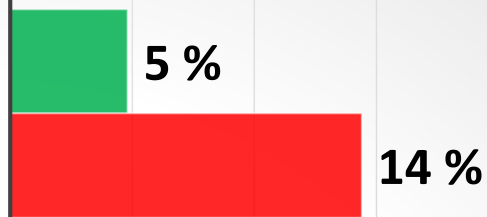
Delež od vseh M/Ž, ki so doživeli spolno nadlegovanje



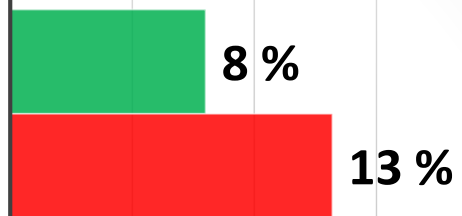




NEKDO ME KLIČE SRČEK, MUCEK, PUNČI, MIŠKA ... IN MI TO NI VŠEČ.



NEKDO JE BIL DO MENE SOVRAŽEN, KER SEM ŽENSKA/MOŠKI.



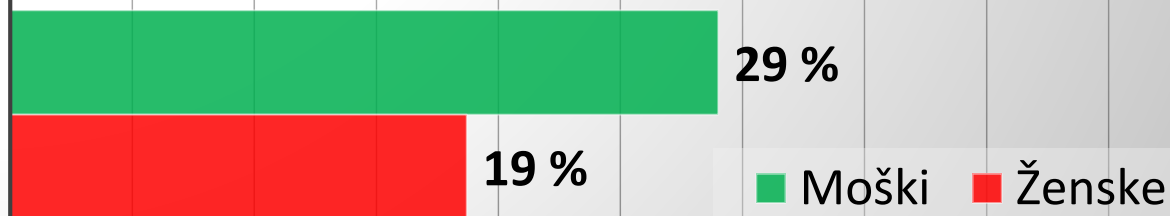
KER SEM ŽENSKA/MOŠKI, JE NEKDO PODCENJEVAL MOJE DELO.



ŠALE, KI ŽALIJO ŽENSKE.

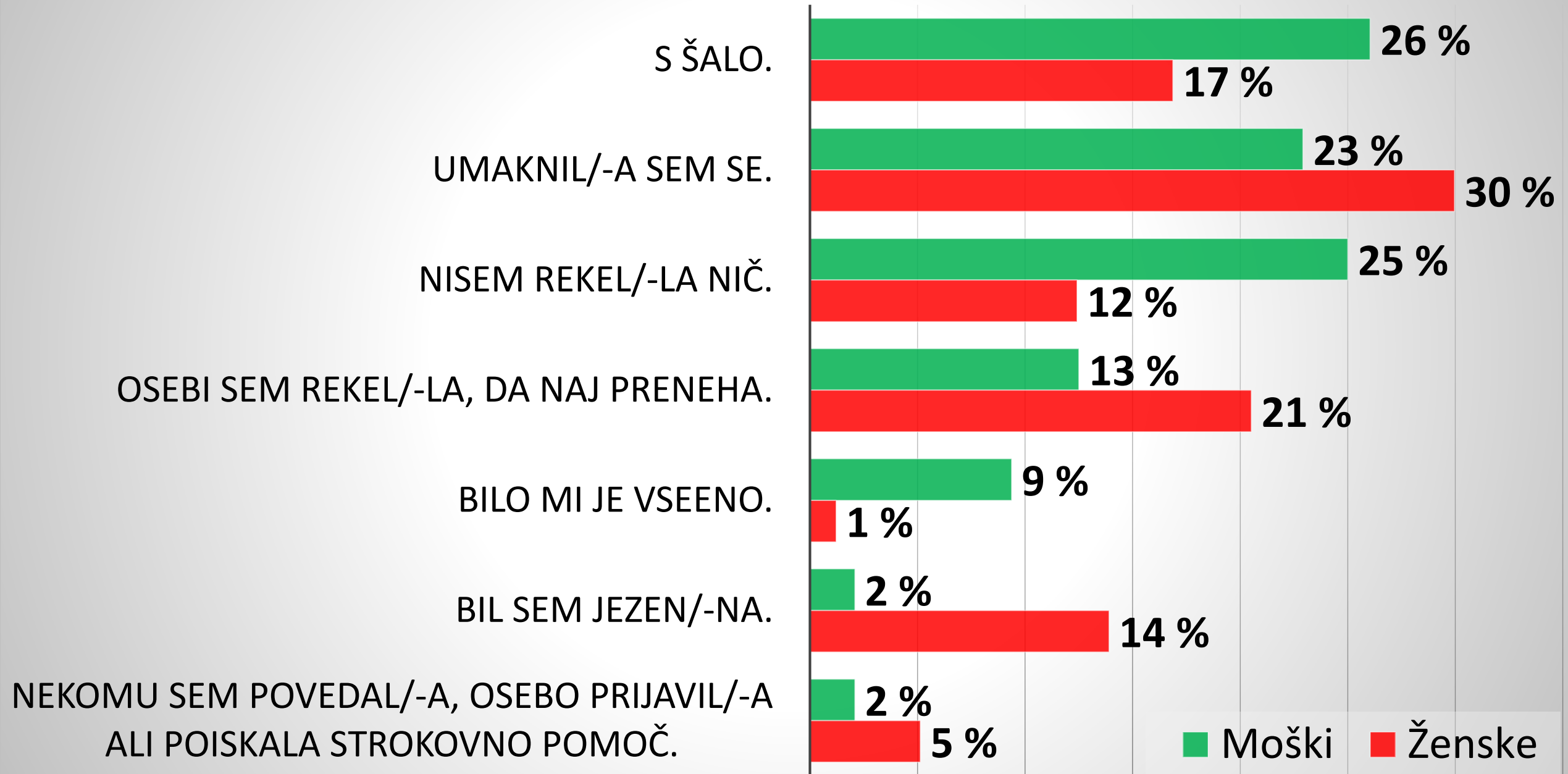


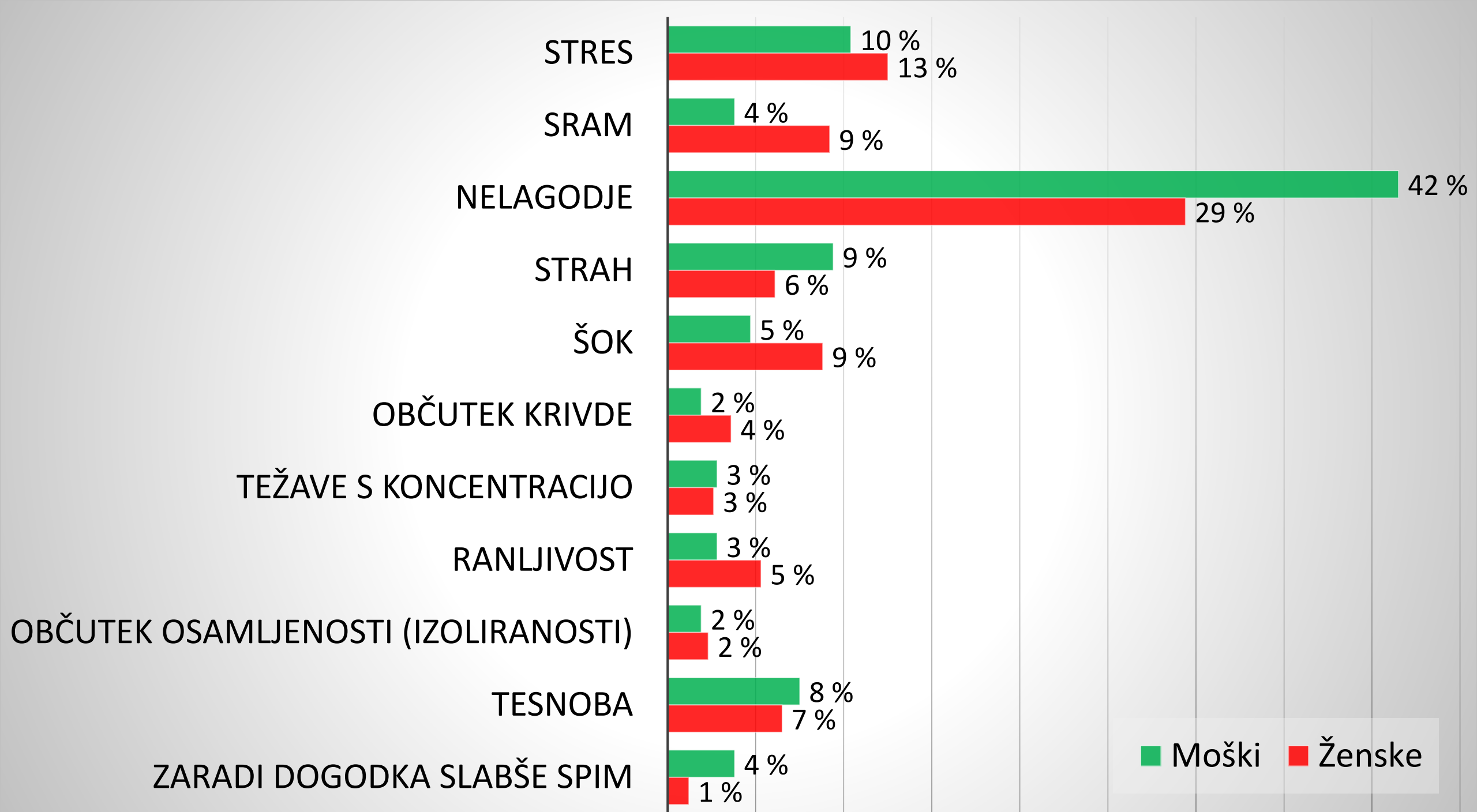
ŠALE, KI ŽALIJO MOŠKE.



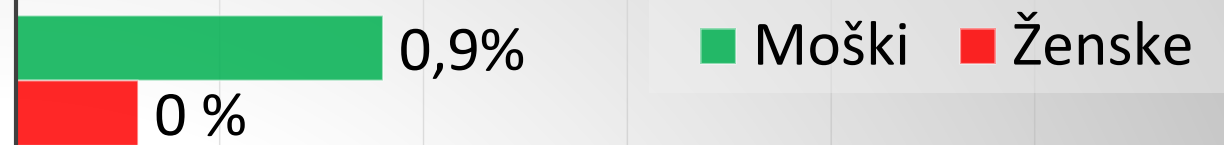
Moški Ženske

Kako ste se odzvali na to?





SAMOMORILNE MISLI ALI POSKUS SAMOMORA



DEPRESIJA



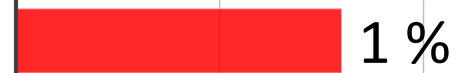
BOLEČINE PRI SRCU ALI V PRSIIH



MOČNI GLAVOBOLI



MOTNJE HRANJENJA



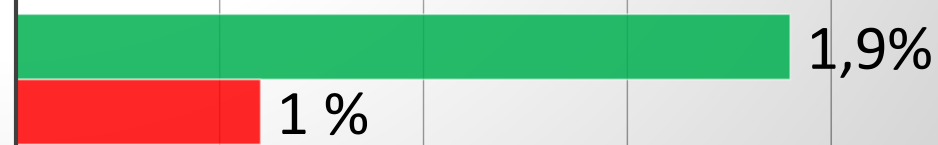
VEČ BOLNIŠKIH ODSOTNOSTI

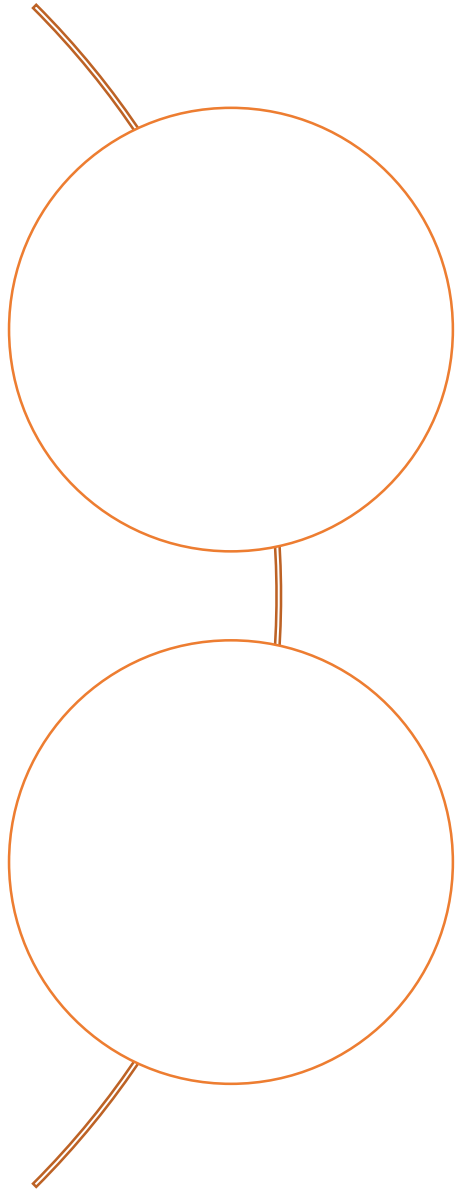


POSLABŠANJE ZDRAVJA



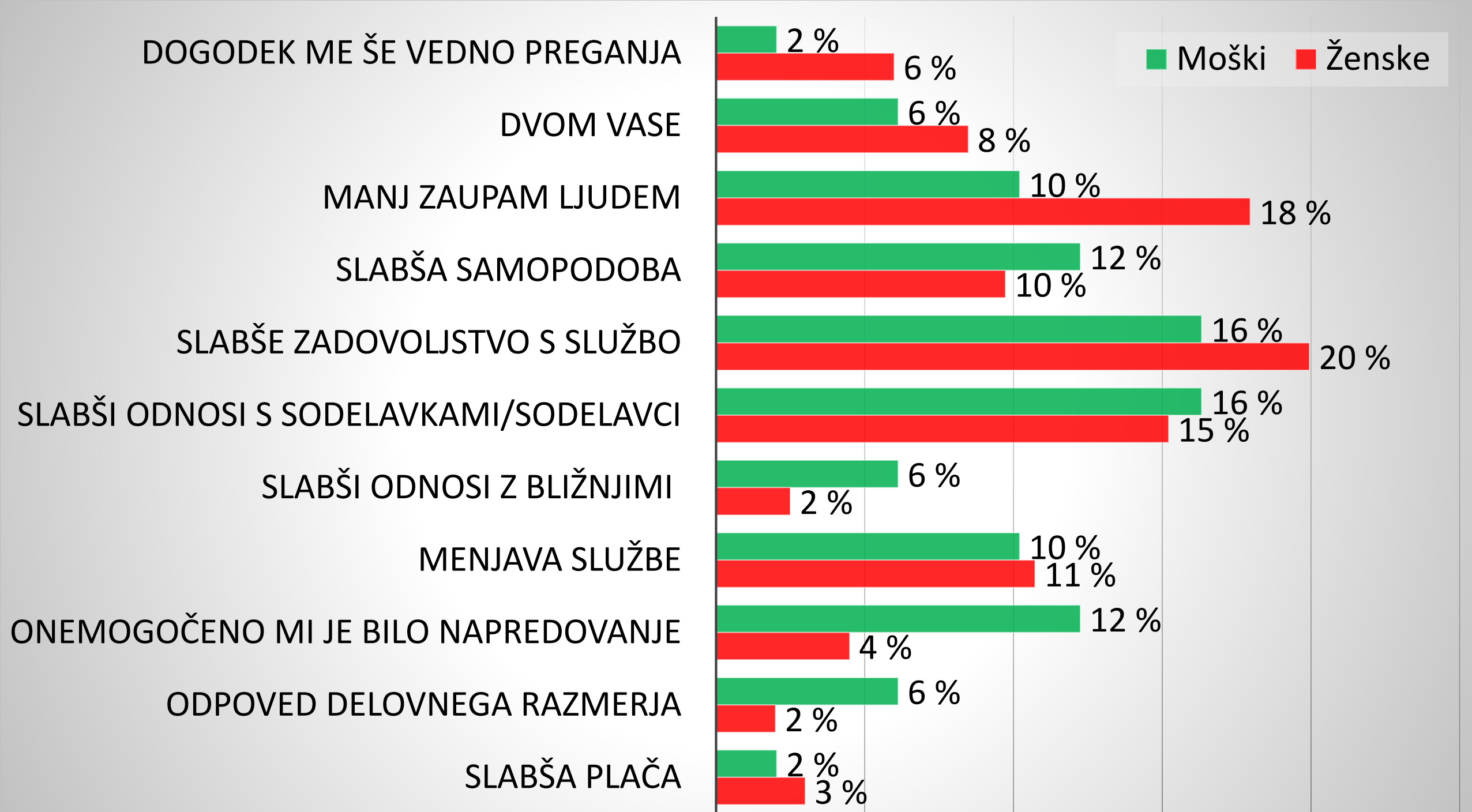
PREKOMERNO UŽIVANJE ALKOHOLA





Ali moški res ne jočejo?!

Koliko na (priznane) reakcije vpliva družbena (ne)sprejemljivost ranljivosti?



Moški

Komu iz
družine/sorodstva,
partnerju/partnerici,
sodelavki/sodelavcu,
sindikatu, policiji
(po 1 oseba)

Ženske

Sodelavki/sodelavcu (26 %)

Delodajalcu ali vodji (23 %)

Prijateljici/prijatelju (21 %)

Partnerju/partnerici (14 %)

Komu iz družine/sorodstva
(10 %)

NVO, odvetnici/odvetniku,
policiji, drugo (1-2 %)

Nihče

Inšpektoratu za delo

Kako se odzovejo delodajalci?

Moški: 0 %

Ženske: 23 %

»da to, da te nekdo mal poboža
ni nič takega oz. ni mislil tako«

»naj vzamem to kot
kompliment«

»zdelo se mu je zabavno«

Pritožbo je vzel resno.	38 %
Ni se odzval.	22 %
Nudil mi je vso podporo.	16 %
Postavil se je na stran storilca/storilke.	9 %
Drugo	16 %

Moški

Ker se mi ni zdelo tako resno (41 %)

Ker se ne bi nič spremenilo (23 %)

Ker mi nihče ne bi verjel (10 %)

Ženske

Ker se mi ni zdelo tako resno (31 %)

Ker se ne bi nič spremenilo (29 %)

Ker ni bilo nikogar zaupanja vrednega (8 %)



Normalizacija spolnega nadlegovanja?

Zakaj imajo moški občutek, da jim nihče ne bo verjel?

Zakaj imajo ženske občutek, da jim nihče ne bo verjel?

Spolni stereotipi: ta vztrajni pospeševalec in ohranjevalec nasilja.

V kakšnih delovnih okoljih delamo, če menimo, da se po prijavi ne bi nič spremenilo?



**Si želim, da bi moj
otrok delal v mojem
kolektivu/organizaciji?**